| | | |
|---|---|---|
| سوال امتحان داخلی درس فارسی ۳ | بسمه تعالی | نوبت: اول |
| نام و نام خانوادگی: | وزارت آموزش و پرورش | پایه: دوازدهم |
| تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۱۰/۱۸ | اداره کل آموزش و پرورش استان مازندران | مدت امتحان:۷۵ |
| نام کلاس: | اداره آموزش و پرورش ناحیه ۲ ساری | تعداد صفحه : ٤ |
| رشته: تجربی/ ریاضی | دبیرستان ترنم گلیم فروش (شریف العلما) | طراح: خانم بابایی |

| | قلمرو زبانی( ۷ نمره ) | بارم |
|---|---|---|
| ۱ | معنی هریک از واژه های مشخص شده را بنویسید<br>الف)بفکند ز پی این اساس تزویر<br>ب)همچو نی زهری و تریاقی که دید<br>ج) همه نوری و سروری همه جودی و جزایی | ۰,۷۵<br>۰ |
| ۲ | با توجه به بیت «بگرای چو اژدهای گرزه / بخروش چو شرزه شیر ارقند» به پرسش ها پاسخ دهید<br>الف) معنای واژه «بگرای» چیست؟<br>ب) املای یک واژه نادرست است . درست آن را بنویسید | ۰<br>۰,۵ |
| ۳ | املای درست را از داخل کمانک انتخاب کنید.<br>الف) واصفان حلیهٔ جمالش به تحیّر (منصوب – منسوب)<br>ب) تو حکیمی تو عظیمی تو کریمی تو رحیمی تو نماینده فضلی تو سزاوار (ثنایی/ سنایی)<br>ج)چه نیکو گفت با جمشید دستور که با نادان نه شیون باد و نه (صور/ سور) | ۰,۷۵ |
| ۴ | در عبارت «چون برسیدم بوی گلم چنان مست کرد که دامنم از دست برفت.»<br>الف- جمله «پایه» یا «هسته» را مشخص کنید.<br>ب) نقش دستوری واژه های مشخص شده را به ترتیب بنویسید. | ۰,۷۵<br>۰ |
| ۵ | با توجه به بیت های زیر به پرسش ها پاسخ دهید<br>۱) از سیم به سر یکی کُله خود زآهن به میان یکی کمربند<br>۲)ای مشت زمین بر آسمان شو بر وی بنواز ضربتی چند<br>۳)ای مادر سرسپید ، بشنو این پند سیاه بخت فرزند<br>الف) در بیت اول، نوع حذف، قرینه لفظی است یا معنایی ؟<br>ب) کاربرد معنایی فعل «شو» اسنادی است یا غیر اسنادی؟<br>ج) یک ترکیب وصفی در بیت دوم بیایید . د) هستهٔ گروه اسمی «این پند سیاه بخت فرزند» را تعیین کنید | ۱ |

www.kanoon.ir

| | | |
|---|---|---|
| ۶ | نقش دستوری هر یک از واژه های مشخص شده را بنویسید<br>«کز نیستان تا مرا ببریده اند  در نفیرم مرد و زن نالیده اند» | ۰,۵ |
| ۷ | در همه گزینه ها به جز .... جمله ای با الگوی «نهاد + مفعول + مسند + فعل» دیده می شود<br>۱)محبت چون به غایت رسد آن را عشق خوانند<br>۲) به عشق نتوان رسیدن تا از معرفت و محبت دو پایه نردبان نسازد<br>۳) همواره عشق قدیم را موضوع صحیفه شعر خود می گرداند<br>۴)آتش عشق او را چنان گرداند که همهٔ جهان، آتش بیند | ۰,۵ |
| ۸ | در عبارت مقابل، نوع «وابسته وابسته» را بنویسید و نمودار پیکانی آن را رسم کنید.  «رنگ سبز چمنی» | ۰,۵ |
| ۹ | با توجه به بیت زیر به پرسش ها پاسخ دهید<br>صد تیغ جفا بر سر و تن دید یکی چوب  تا شد تهی از خویش و نیش نام نهادند<br>الف) بیت را از شیوهٔ «بلاغی» به شیوه «عادی» برگردانید<br>ب) «واو» ربط (پیوند) در کدام مصراع این بیت به کار رفته است؟ | ۰,۵ |
| ۱۰ | در نوشته زیر، نوع وابستهٔ وابستهٔ مشخص شده را تعیین کنید .<br>الف) بر بالای آن ، با خطّ بسیار روشن ، دو سطر مطلب زیبا نوشته شده بود | ۰,۵ |
| ۱۱ | در بیت «بگفت: آنجا به صنعت در چه کوشند؟/ بگفت : انده خرند و جان فروشند» چند «مفعول» وجود دارد؟ | ۰,۲۵ |
| ۱۲ | در بیت زیر واژگانی که در زبان فارسی «هم آوا» دارند مشخص کنید.<br>از بهر تو صدبار ملامت بکشم  گر بشکنم این عهد غرامت بکشم | ۰,۵ |
| | **قلمرو ادبی (۵ نمره)** | |
| ۱۳ | جای خالی عبارت زیر را به درستی پر کنید.<br>در بیت زیر، کاربرد آرایه های «تشبیه» ، «مراعات نظیر » ، «تلمیح» و «.....» مشهود است.<br>«چه غم دیوار امت را که دارد چون تو پشتیبان؟  چه باک از موج بحر آن را که باشد نوح کشتیبان؟» | ۰,۲۵ |
| ۱۴ | با توجه به عبارت «فرّاش باد صبا را گفته تا فرش زمرّدین بگسترد و دایه ابر بهاری را فرموده تا بنات نبات در مهد زمین بپرورد.»<br>الف) یکی مورد اضافه تشبیهی در متن بیایید  ب) کدام واژه استعاره است؟ مفهوم آن چیست؟ | ۰,۷۵ |

www.konkoor.ir

| | | |
|---|---|---|
| ۱۵ | جای خالی عبارت زیر را ، به درستی پر کنید.<br>کاربرد واژگان قافیه در بیت زیر، سبب خلق آرایه ادبی «.....»شده است<br>آتش است این بانگ نای و نیست باد  هر که این آتش ندارد نیست باد | ۰,۵ |
| ۱۶ | با توجه به ابیات «تا وارهی از دم ستوران  وین مردم نحس دیو مانند<br>با شیر سپهر بسته پیمان  با اختر سعد کرده پیوند»<br>الف) شیر سپهر استعاره از چیست؟  ب) مفهوم کلی دو بیت خلق کدام آرایه را به یاد می آورد؟ | ۰,۷۵ |
| ۱۷ | در بیت «بگفتا زمهرش کی کنی پاک ؟ بگفت آنگه که باشم خفته در خاک» معنای مجازی «خاک» چیست؟ | ۰,۲۵ |
| ۱۸ | کدام بیت در بر دارنده نام یکی از سرایندگان «غزل اجتماعی» در عصر مشروطه است ؟<br>الف) پروین ، شراب معرفت از جام علم نوش  ترسم که دیر گردد و خالی کنند جام<br>ب) پیش از آنی که زند سبزه سر از خاکش کاش  دل عارف هوس سبزه و صحرا می کرد | ۰,۵ |
| ۱۹ | در عبارت زیر یک ایهام تناسب پیدا کنید.<br>لب و دندان سنایی همه توحید تو گوید  /  مگر از اتش دوزخ بودش روی رهایی | ۰,۵ |
| ۲۰ | نام پدید اورندگان هر یک از اثار زیر را بنویسید.<br>الف) از پاریس تا پاریس  ب) مست و هوشیار | ۰,۵ |
| ۲۱ | ادامه ی شعر حفظی زیر را بنویسید.<br>الف)دست از مس وجود چو مردان ره بشوی  .....<br>ب)وین .....  تا در زمانه باقی ست آواز باد و باران | ۰,۱ |
| | **قلمرو فکری( ۸ نمره)** | |
| ۲۲ | در نوشتهٔ «پرده ناموس بندگان به گناه فاحش ندرد و وظیفهٔ روزی به خطای منکر نبُرَد» سعدی بر دو صفت الهی تاکید کرده است، آن دو را بنویسید. | ۰,۵ |
| ۲۳ | در بیت «گفت دیناری بده پنهان و خود را وارهان / گفت کار شرع کار درهم و دینار نیست» به کدام پدیده اجتماعی اشاره دارد؟ | ۰,۵ |
| ۲۴ | بیت «خانه ای کاو شود از دست /جانب آباد / زاشک ویران کنش آن خانه که بیت الحزن است بر چه مفهومی تأکید دارد؟ | ۰,۵ |

www-kanoon-ir

| | | |
|---|---|---|
| ۲۵ | با توجه به بیت «در پیشگاه اهل خرد نیست محترم / هر کس که فکر جامعه را محترم نداشت» در نظر خردمندان چه کسی محترم است ؟ | ۰,۵ |
| ۲۶ | شاعر در بیت زیر، شنونده را برای بهره بردن از سخنان گوینده به چه چیزی فرا خوانده است ؟<br>مستمع ، صاحب سخن را بر سر کار آورد  غنچهٔ خاموش بلبل را به گفتار آورد | ۰,۲۵ |
| ۲۷ | درستی و نادرستی مورد زیرا را مشخص کنید .<br>بیت «نی حدیث راه پرخون می کند / قصه های عشق مجنون می کند» به مفهوم «دشواری و پرخون بودن راه عشق» اشاره دارد.  الف. درست  ب. نادرست | ۰,۲۵ |
| ۲۸ | عبارت زیر ،یادآور کدام مَثَل است؟<br>از بیم عقرب جرّاره دموکراسی قرن بیستم ، ناچار شده به مار غاشیهٔ حکومت سرهنگ ها پناه ببرد | ۰/۵ |
| ۲۹ | در متن زیرمنظور از «امام راستین و بزرگ » و «شیعهٔ گمنام و غریب» چه کسانی هستند؟<br>«ناله های گریه آلود آن روح دردمند و تنها را می شنوم . ناله های گریه آلود آن امام راستین و بزرگم را که همچون این شیعهٔ گمنام و غریبش، و در کنار آن مدینهٔ پلید و در قلب آن کویر بی فریاد، سر در حلقوم چاه می بُرد و می گریست» | ۰<br>۰/۵ |
| ۳۰ | متن های زیر چه مفهوم مشترکی دارند؟<br>«من نمازم را وقتی می خوانم / که اذانش را باد گفته باشد سر گلدسته سرو»<br>«صحرایی که حتی درختش ، غارش، کوهش و سنگریزه اش آیات وحی را بر لب دارد.» | ۰,۵ |
| ۳۱ | ابیات و عبارت های زیر را به نثر روان بنویسید.<br>الف) عصاره ی تاکی به قدرت او شهد فایق شده<br>ب) چون حق تعالی بنده ای را گُزید و مستغرق خود گردانید،<br>ج) آن شب نیز ماه با تلالو پرشکوهش از راه رسید و گل های الماس شکفتند<br>د) در عشق قدم نهادن کسی را مسلّم شود که با خود نباشد و ترک خود بکند<br>ه)نتوان شبه تو گفتن که تو در وهم نیایی<br>و)سینه خواهم شرحه شرحه از فراق  تا بگویم شرح درد اشتیاق<br>ز)پنهان مکن آتش درون را  زین سوخته جان شنو یکی پند<br>ک) گفت: می بسیار خوردی، زان چنین بی خود شدی / گفت : ای بیهوده گو ،حرف کم و بسیار نیست! | ۴<br>۰<br>۰<br>۰ |